

Agnieszka Kowalska – doktorantka Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego oraz własna działalność zw. z ochroną i konserwacją zabytków

Urodzona w 1991 r. w Łodzi, absolwentka historii sztuki na Uniwersytecie Łódzkim, w 2016 roku obroniła pracę magisterską na temat rekonstrukcji i konserwacji obiektu architektonicznego na przykładzie romańskiej archikolegiaty w Tumie pod Łęczycą. Obecnie doktorantka i pracownik wojewódzkiego urzędu ochrony zabytków w Łodzi. Jej zainteresowania naukowe i zawodowe koncentrują się wokół problemu ochrony zabytków w Polsce po 1945 roku.

Podmiejskie wille łódzkich fabrykantów na Rudzie Pabianickiej

– problemy ochrony zabytkowych obiektów drewnianych

Referat nakreśla problem wprowadzania współczesnych funkcji do budynków zabytkowych i historycznych na przykładzie dawnych drewnianych willi fabrykanckich znajdujących się na Rudzie Pabianickiej w Łodzi. Wprowadzenie do tych obiektów funkcji mieszkaniowych związane jest z szeregiem problemów konserwatorskich m. in. dostosowaniem zabytku do oczekiwań użytkowników w odniesieniu do współczesnych standardów mieszkaniowych, termomodernizacją czy dostosowaniem do wymogów przeciwpożarowych oraz dostępu przez osoby niepełnosprawne. W referacie zostały pokrótce nakreślone ogólne zasady prowadzenia tego typu prac przy zabytkach, wyjaśniono również podstawową terminologię związaną z prowadzeniem prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych oraz przedstawiono krótki rys historyczny wybranych obiektów. Podstawowym celem referatu jest ukazanie przemian formalnych i funkcjonalnych zachodzących w wybranych obiektach, ze szczególnym uwzględnieniem współczesnych przemian.

Na terenie obecnego miasta Łodzi na Rudzie Pabianickiej znajdują się jedne z najbardziej okazałych rezydencji łódzkich fabrykantów. Dawny charakter miasta przemysłowego oraz uciążliwe warunki życia sprawiały, iż łódzianie chętnie spędzali czas w podmiejskich miejscowościach. Zamożniejsze rodziny fabrykancie mogły pozwolić sobie na wznoszenie podmiejskich willi lub pałaców o charakterze letniskowym lub całorocznym. Większość obiektów powstała na przełomie XIX i XX wieku.

Obecnie wybrane omawiane obiekty w większości zostały przeznaczone na lokale mieszkalne, co doprowadziło do dużej dewastacji substancji zabytkowej. W referacie przedstawiono poszczególne obiekty wraz z opisem stanu zachowania oraz z komentarzem konserwatorskim, zaprezentowano także materiał ikonograficzny i zdjęciowy.

Zagadnienia poruszone w referacie:

1. Charakterystyka drewnianych willi na Rudzie Pabianickiej;
2. Współczesne funkcje użytkowe wprowadzane do wybranych obiektów wraz z omówieniem problematyki konserwatorskiej z tym związanej;
3. Wnioski konserwatorskie oraz propozycje rozwiązania poszczególnych zagadnień.